

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

MIŁONA RZYMSKIE.
Dziś Maurycego Bis.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12.
miesięczne złp. 5.

MIŁONA SŁAWAŃSKIE.
Dziś Zelimir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepla podług Reaumura	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27 ^{''} 6 ^{'''} .263	+ 10 ° .9	5 ^{'''} .95	Pl, Zachodni słaby	Pogoda	
12	6.732	+ 19.6	6.27	„ mocny	„ „	
21 3	6.928	+ 20.2	6.79	Pl.Zachodni mocny	„ „	
9	7.012	+ 13.3	5.94	„ średni	„ „	

Z powodu kończącego się ćwierćrocza, Redakcyja ma zaszczyt zawiadomić Publiczność że GAZETA KRAKOWSKA w następującem ćwierćroczu wychodzić będzie pod temiż samemi jak dotąd warunkami. Osoby życzące utrzymywać GAZETĘ, zechcą się zgłosić do Drukarni St. Gieszkowskiego (w rynku) dla zapisania się i złożenia zwyczajnej opłaty. Druk, papier, wielkość i czas codziennego wychodzenia GAZETY zostają niezmiennie, pod względem zaś wewnętrzznego układu, REDAKCYJA jak dotąd i nadal dokładnąć będzie wszelkich usiłowań, ażeby to pismo i miejscowej potrzebie i życzeniom powszechnym odpowiedzieć mogło.

Redakcyja Gazety Krakowskiej czuje zarazem potrzebę przypomnieć Osobom, które to obchodzić może, że Wysoki Senat Rządzący (Obacz N. 5230 D. G. S. GAZETY KRAK: N. 205) z uwagi ze wszelkie doniesieniu urzędowe bądź od władz administracyjnych, bądź też sądowych pochodzące w GAZECIE KRAKOWSKIEJ jako Rządowej umieszczanemi być winny, ułożył się z wydawcą GAZETY KRAKOWSKIEJ, wskulku czego wszelkie od władz publicznych w interesie publicznym, lub na powództwo stron prywatnych nastąpione postanowienia i doniesienia za opłatą po gr: 10 od wiersza przez całą szerokość formatu GAZETY KRAKOWSKIEJ przechodzącego, a po gr: 5 w półwierszu czyli w jednej przedziutce GAZETY, zamieszczone będą.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

PRAGA 4 Wrzesnia. N. Cesarz Ferdinand przybył dnia 2 b. m. do Budziejowic (Budweis) skąd d. 4 NN. Państwo odbyli przejazdkę na kolei żelaznej do Steinkirchen.— Lista przybywających tu cudzoziemców staje się ciekawszą, w miarę, jak zbliża się wielka rewija pod Kaliszem, i nastąpić mający potem zjazd w Cieplicach. Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki książę Michał i dostojna małżonka Jego bawili tu 4 dni, kilkokrotnie zwiedzili teatr, i obejrzeni tutejsze osobliwości. Jego Cesarzewiczowska Mość

Wielki książę Michał znajdował się oraz na kilkokrotnem wystąpieniu wojska, a potem udał się w dalszą podróż przez Wrocław do Kalisza. Ces. królów. generał-major książę Gustaw Waza bawił tylko jeden dzień, przejeżdżając z Drezna do Wiednia.

MINCHEN 10 Wrzesnia. Nie podpada już wątpliwości, że Król nie uda się do Cieplic, ale przez cały czas uroczystości październikowych będzie obecny w stolicy.

Dowiadujemy się że oprócz podpułkownika Lesuire i porucznika Baunach, z których pierwszy jako generał i minister wojny, a

drugi jako kapitan i adjutant w służbie greckiej zostawali, a teraz dymisję wzięwszy do domu powrócili, inni jeszcze oficerowie bawarscy z teje wkrótce wystąpią.

SONDERHAUSEN 8 Września. Panujący nam książę Günther Fryderyk Karol, ze względu na słabość zdrowia i wiek podeszły, zrzekł się rządów na rzecz syna swojego, który objąwszy rządy, pierwszem postanowieniem na dniu 27 sierpnia zapadł, odjął administracyi władzę sądowniczą i wszystkie przestępstwa pod roztrząsanie prostych władz sądowych oddać polecił.

PARYŻ 9 Września. Dnia 1 b. m. była główna kwatery Karlistów jeszcze w Estella, lecz podróży którzy d. 3 Mendigorrię opuścili zapewniają że dnia 2 trwały przez cały dzień wystrzały w stronie ku los Arcos. Blokada Pampeluny składająca się dotąd z 200 ludzi, wzmocnioną została dwoma batalijonami piechoty i 200 jazdy. Rozmaite doniesienia z okolic Bilbao i brak wiadomości z samego miasta, potwierdzają obleżenie miasta tego przez Karlistów, których przednia straż aż pod same mury posunąć się miała. Wiadomości z Katalonii nadeszłe potwierdzają szerzenie się Karlistów w tej prowincyi. Guergue i Borges połączyli się po trzykrotnem przez ostatniego porażeniu wojsk królowej pod Alzamora, Avellances i Villanueras.

Junta w Barcelonie wydała dwie bardzo ważne ustawy, jedna stanowi nieprzyjęcie żądań skarbu madryckiego, druga urządza wybory gminne.

Statek w nocy z dnia 2go na 3 do *Saint-Jean de Luz* przybyły, przywiozł wiadomość, że do Bilbao miejsca przeznaczenia swego dojść nie mógł. Od Portugalette począwszy rozpoczęły się na wszystkich punktach kroki nieprzyjacielskie; wszystkie angielskie bataliony oprócz jednego odplynęły na obronę Bilbao. W tej chwili nadeszła wiadomość z Bilbao że konsulowie angielski i francuzki nie mają już żadnej komunikacyi z okrętami przy Olawia stojącymi, i że Karliści rozpoczęli już atak na miasto. W stronie ku

St. Sebastian słyszano huk dział, mówią iż Jaureguy spotkał się tam z Karlistami. Zapewniają także że książę Merino znowu się ukazał i zabrał znaczny transport pieniężny do Madrytu przeznaczony.

W Dziennikach ministeryalnych czytamy że Saragossa przytrzymała summę 11 milionów realów, posłanych z Francyi przez ciągnących pożyczkę dla rządu madryckiego.

Z Toulonu donoszą że eskadra angielska pod rozkazami admirała Rowlej zostająca zarzuciła kotwicę w d. 14 sierpnia w porcie Korfu. Flotta ta złożona jest z jednego okrętu o 140 działach, z 5ciu o 80, z 2ch fregat o 60 działach i z 2ch małych statków. Przybycie jej zrobiło w Korfu wielkie wrażenie.

Chociaż prawo drukowe jeszcze ogłoszone nie zostało, mianowało już ministerstwo cenzurę dla teatrów, na czele jej stoi pan Wailly.

Rozprawy nad projektem do prawa o druku, tak mocne wrażenie na panu Thiers sprawiły, że od niejakiego czasu zdaje się być cierpiący i słaby. Prawo względem sądu przysięgłych, znajduje także mnogich przeciwników i daje powód do rozlicznych wniosków.

Wydane zostały rozkazy, aby odtąd jeden batalion każdego pułku załogi paryzkiej zostawał bez przerwy na pogotowiu w koszarach.

Donoszą z Oranu pod d. 20 sierpnia: »Zaledwie rozkazał Abdel Kader ściąć El-Drumeria, wszczęło się powstanie między pokoleniami, których on był naczelnikiem. Zdaje się, iż w tej chwili, Abdel-Kader jest zajęty ich uspokojeniem; nie ulega bowiem wątpliwości, że dnia 12 opuścił Mascara. Mimo to wszakże, nie zapomina bynajmniej i o Francuzach; gdyż nie masz dni kilku, jak oddział jazdy z 300 ludzi złożony, pokazał się tuż pod strażnicą czyli blokhausem. Słychać, że rozłożyli się na drodze do Arzew prowadzącej. Mostaganem prawie nieustannie otaczają tłumy Arabów. Dowodzący w tém miejscu p. Triol wysłał przeciwko nim

dwie wyborowe kompanije tyraljerów, które zszedłszy nieprzyjaciela zniecka, zadały znaczną mu klęskę i 40 ludzi na miejscu położyły. Między zabitymi, jest jeden tak olbrzymiej wielkości, iż według podobieństwa głowa jego do Francji posłaną zostanie. Z naszej strony, jednego tylko utraciliśmy strzelca. Od niejakiego czasu, nie masz prawie nikogo na targach w Lirzew i Mostaganem; Arabowie przestali tam przychodzić zajmując się trzymaniem straży okolicznej. Niedawno pojмали dwóch żołnierzy, którzy szukając fig, za daleko odsunęli się od strażnicy, i obudwom natychmiast głowy ucięli.»

Kapitan pewnego okrętu kupieckiego, który z Bugia do Tuluonu zawinął, zapewnia iż w chwili jego odjazdu, uradzili niektórzy naczelnicy pokoleń, wysłać do marszałka Clausel swych pełnomocników, aby się ułożyć o warunki poddania pod opiekę Francji. Żądali już w tym celu paszportów i ofiarowali się dać zakładników. Arabowie z Amarach i Wed-el Keber byli także w chęci zawarcia pokoju i już nawet odstąpili beja z Konstantyny.

Dnia 3 Września. W liczbie 226 deputowanych, którzy głosowali przeciwko projektowi do prawa o druku, jest 108 urzędników nieodwołalnych.

Policya miała powziąć ślad, że z 28 oskarżonych, którzy zbiegli z St. Pelagie, większa część ukrywa się jeszcze w Paryżu.

Według *Journal des Debats* który jest pismem ministeryalnem, prefektem policji w Paryżu na miejscu pana Gisquet, będzie pan Romieu, dotychczasowy prefekt w Dordogne.

Przez wszystkie punkta wschodnich Pireneów, wychodzi ciągle znaczna liczba mieszkańców Katalonii; przybywają do Francji nie tylko nędznie ubrani rozmaitych zakonów mnichy, ale nawet duchowni z kapituły tej prowincji i wszelkich klass mieszkańcy od najbogatszego szlachcica do najuboższego rzemieślnika. Możliwość powiedzieć, że przestrah żelazną ręką dotknął się tej całej spustoszonej krainy.

Okolo 400 mnichów z Arragonii i Katalonii, schroniło się do departamentu Arriège i wyższej Garonny; liczba ich wzrasta codziennie. Na pieniądzech im nie zbywa.

Do umieszczonej wzmianki o posiedzeniu izby deputowanych z d. 29 sierpnia, dodajemy, że w rozprawach o cenzurze teatrów, był p. de Lamartine za wydziałem, składającym cenzurę obyczajową, czyli sąd przysięgłych, utworzony w tym względzie z najznakomitszych literatów. Pan Charlemagne wyraził przeciw temu zdanie, że to byłoby niedorzecznością i raczej nie byłaby moralna, ale literacka cenzura, a wtedy klasycy wykreślaliby romantikom jako nieobyczajność, ich błędy przeciw trzem jednostkom, a romantycy w zachowaniu trzech jednostki dawnej szkoły, uważaliby dążność obalenia rządu. Wniosek pana de Lamartine odrzucono.

Donosiliśmy, że p. Raspail za obrazę sędziego instrukcyjnego Zangiacomii skazany był przez sąd policji poprawczej na dwuletnie więzienie i zostawanie przez lat pięć pod dozorem policji. Lecz oddział sądu królewskiego, wyrokujący, jako sąd apellacyjny w sprawach rozsądzonych przez policję poprawczą, złagodził tę karę na jednoletnie więzienie, zniosłszy całkiem wyrok zostawania potem pod dozorem policji.

Siedmiu skazanych na deportację Lugduńczyków przeprowadzono z Bicetre do Clairvaux.

LONDYN. Na posiedzeniu izby niższej d. 7 września, wniósł P. Scholefield prózbę członków unii politycznej, o odrzuceniu zmian w bilu municypalnym przez lordów poczynionych; dodał przytem, iż w razie rozwiązania dzisiejszego ministerstwa, użyłaby unija wszystkich pod jej rozporządzeniem zostających środków, celem dopomożenia ludowi. Pan Attwood wspierał ten wniosek, i ubolewał bardzo że ministrowie już na niektóre zmiany zezwolili. Torysowie, mówił zastraszał lud (w *Morning-Post*) liczbą 50,000 zbrojnych jeźdźców (Yeomenów,) lecz gdzie ich znajdują? Przy-

puścimy nawet że w kraju jest rzeczywiście podobna liczba zbrojnych Yeomenów, ale czyż oni zechcą uderzyć na lud angielski? nie sąż to sami rolnicy i rękodzielnicy?— (słuchajcie!) Próżno zagrażać ministerstwem torysowskim i nowemi wyborami; właśnie pewny jestem że to dzisiejszą-większość w izbie niższej przynajmniej o sto członków powiększyło (oklaski) bo massy wzięłyby teraz udział w sprawie, czego ostatniej zimy jeszcze byli nie uczynili.

Dnia 8 Września. Bankier tutejszy da Silva otrzymał od Królowej portugalskiej w nagrodę zasług tytuł barona Lagos. A pau Mendizabal krzyż kommandorski orderu wieży i miecza. Rząd lizboński uznał wreszcie potrzebę posłania 8000 korpusu posiłkowego do Hiszpanii, i czeka tylko na przybycie P. Mendizabal, który na 22 sierpnia był spodziewany, ażeby się z nim nad kosztami i powierzeniem dowództwa ułożyć. Jeżeli więc okoliczności przypadkowe nie staną na przeszkodzie, to zapewne jeszcze w początku października korpus przejdzie granicę. Dziennik *Diario* ogłasza konwencję d. 25 marca z Francją zawartą, w skutku której potrzebą zagnione okręty, należące do ich krajów, bez żadnej opłaty w portach stanąć mogą. Wcałej Portugalii panuje okropna susza.

Z New-York dochodzą ciągle wiadomości o wielkiem oburzeniu umysłów w stanach południowych, i obawie powszechnego powstania niewolników. Do Nowego-Yorku przybyło 20 murzynów, którzy się w Demerara z niewoli wykupili, wracają oni na bretońskim brygu *Gouverna Temple* do Afryki. Większa ich część opuściła już przed 30 laty Afrykę, i dotąd przechowała wyznawaną przez nich wiarę mahometańską.

Dziennik *Morning-Chronicle* organ główny ministrów pisze: Anglija od czasu ogłoszenia praw drukowych we Francji, nie ścierpiałaby już zbrojnego wmieszania się Francji w sprawę hiszpańską; Hiszpanija potrzebuje wprawdzie wiele polepszeń, ale nie życzy sobie ażeby armija francuzka pod rozkazami generała Bugeaud zaprowadzać je miała.

TRIEST 28 Sierpnia. Nowsze wiadomości ze Skodryi pod d. 11 donoszą o zbliżeniu się dwóch stron nieprzyjacielskich stojących na przeciw siebie. Wiadomość o przybyciu do Durazo tureckiej floty złożonej z 18 żagli, zmniejszyła śmiałość powstańców

i zniewoliła ich do umiarkowańszych warunków. W tym dniu przyszła do skutku ugoda, której istotne punkta są następujące: 1) Od chwili podpisania tego układu, aż do powrotu pełnomocnika wysłanego do Stambułu, ustają wszelkie nieprzyjacielskie kroki. 2) Pasza bez zwłoki opuści bazar, i cofnie się ze swoją osadą i działami do cyta-delli. 3) Pasza obowiązuje się do wynagrodzenia szkód; podług mającego się przygotować spisu właścicieli, za wszystkie towary zabrane ze sklepów bazaru, jak równie za wszystkie w ogóle straty wydarzone od rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich. 4) Mieszkańcy Skodryi biorą za to na siebie obowiązek dostarczania codziennie osadzie cyta-delli potrzebnej żywności, aż do nadejścia odpowiedzi ze Stambułu.— Eskadra blokująca, o której przybyciu już w dniu 7 sierpnia w Skodryi miano wiadomość, nie dała żadnego znaku o swojej bytności, aż do chwili odejścia tego rapportu; z czego wnoszono w Skodryi, że pomimo znajdującego się wojska na pokładach okrętów przewozowych, czuła się słabą do jakichkolwiek przedsięwzięć.

SARDYNIA. Podług *Gazetta Piemontese* cholera wybuchła także w Turynie. W Genui cholera bardzo łagodna z początku, wielkie od dni kilku robi spustoszenia. Liczba nowo na nią codziennie chorujących wynosi więcej jak 2000 osób, z których blisko część trzecia umiera. Podobnież w Liwornie także pogorszyła się ta zaraza, gdzie od trzech dni od 24go do 27go sierpnia, zasłało 87 osób a z tych prawie połowa umarła. We Florencyi zasłało także na cholere kilka osób.

Król sardyński nakazał rozporządzeniem swoim wszystkim ojcom familii i urzędnikom publicznym, ażeby przy zbliżaniu się cholery nie oddalali się z miejsc w których mieszkają.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od 21 do 22 Września

Ostrzeszowicz Salomea, Majzner Ferdynand, Jordan Aloizy, Jordan Roman, Glixelli Sebastyan, Gawroński, Wojciechowski Józef, Lewicki Henryk, Skarszewski Kanty, Janikowski Bonifacy wszyscy z Galicyi. Goduszewski Franciszek, Agieer Wander, John Antoni wszyscy z Polski.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Konarski Ignacy Hr; Glixelli Sebastyan oba do Galicyi.